

Ing. Vladimír Šretr - daňový poradce

Daňová informace k problematice registrací u DPH

V posledním období se objevuje řada různých nesrovnalostí nebo sporných postupů při registraci plátců DPH, na které touto informací upozorňuji.

Opožděná registrace k DPH při plnění v režimu přenesené daňové povinnosti

Velmi často dochází u osob povinných k dani, kteří nejsou doposud plátcí DPH, k opožděnému zjištění hodnoty obratu, která je rozhodná pro povinnou registraci k DPH. Pokud tato osoba povinná k dani nesplní svoji zákonnou povinnost podat přihlášku k registraci DPH do 15 dnů, je z důvodu překročení obratu plátcem DPH ze zákona od prvního dne druhé měsíce po měsíci, ve kterém byla hodnota obratu překročena.

V případě, že uvedený „hříšník“, který nesplnil svoji povinnost s hlediska zákona o DPH, provádí např. stavební práce pro jiné plátce DPH, u kterých by měl být uplatněn režim přenesené daňové povinnosti u příjemce plnění, nemůže příjemce tohoto plnění přiznat DPH v rámci režimu přenesení daňové povinnosti, protože není možno v době přijetí plnění ověřit registraci dodavatele k DPH.

Na tuto okolnost pamatuje u ustanovení § 92a odst. 5 zákona o DPH, podle kterého **„Režim přenesení daňové povinnosti v případě, že plátce, který poskytnul nebo přijal zdanitelné plnění, nesplnil svoji registrační povinnost ve stanovené lhůtě, nelze použít do dne nabytí právní moci rozhodnutí, kterým je registrován jako plátce“**.

V tomto případě by bylo povinností dodavatele přiznat jednotlivě příslušnou DPH na výstupu z jím uskutečněných plnění v období od toho dne, kdy se stal ze zákona plátcem DPH až do doby nabytí právní moci rozhodnutí o „zpětné“ registraci k DPH. Bude-li příjemce plnění souhlasit s navýšením původní fakturované částky za uskutečněné plnění o hodnotu DPH, může se příjemce plnění uplatnit nárok na odpočet DPH do 3 let od uskutečněného plnění ve smyslu § 73 odst. 3 zákona o DPH, a to na základě řádného daňového dokladu (nikoliv opravného daňového dokladu), vystaveného dodavatelem stavebních prací.

Pokud by však byla mezi dodavatelem a odběratelem sjednána cena stavebních prací jako konečná, nemohl by dodavatel navyšovat bez souhlasu odběratele původní sjednanou cenu a hodnotu DPH by musel dodavatel stanovit z konečné sjednané ceny ve smyslu § 36 odst. 9 zákona o DPH a uvedená cena by byla považována za cenu obsahující daň.

Vystavené řádné daňové doklady, vystavené zpětně dodavatelem stavebních prací, které budou obsahovat příslušnou DPH, zahrne dodavatel do aktuálního zdaňovacího období DPH a nebudou podávána dodatečná přiznání k DPH za předchozí období. V tomto případě bude dodavatel „sankcionován“ pouze úrokem z prodlení ve smyslu § 104 odst. 6 zákona o DPH.

Příklad:

Osoba povinná k dani, provádějící stavební práce překročila obrat v červnu 2019, ale tuto skutečnost zjistila až v rámci účetní závěrky za rok 2019 v lednu 2020. V lednu 2020 byla podána přihláška k registraci k DPH, rozhodnutí o registraci k DPH od 1.8.2019 nabylo právní moci 31.1.2020.

Za období od 1.8.2019 do 31.1.2020 musí registrovaný plátce DPH vystavit řádné daňové doklady s příslušnou DPH (režim přenesení daňové povinnosti nelze v tomto období uplatnit) a vystavené daňové doklady zahrne do přiznání k DPH za měsíc leden 2020.

Neregistrace k DPH správcem daně i při překročení hodnoty obratu

Velmi často dochází v posledních obdobích ke zdlouhavému průběhu zákonné registrace k DPH při překročení hodnoty obratu, i když daňový subjekt podá přihlášku k zákonné registraci do stanovené lhůty. Správci daně často zdlouhavě ověřují podklady pro zákonnou registraci a rozhodnutí o registraci nevydají do termínu, kdy se stal daňový subjekt plátcem DPH ze zákona (1. den druhého měsíce po měsíci, ve kterém byla překročena hodnota obratu). Velmi často také dochází k tomu, že správce daně vydá zamítavé rozhodnutí a daňový subjekt tak není registrován k DPH i přesto, že překročil hodnotu obratu rozhodnou pro registraci k DPH ze zákona.

V obou uvedených případech tak nastává rozpor mezi zněním zákona o DPH, který jako jedinou podmínku pro zákonnou registraci k DPH uvádí v § 6 odst. 1 zákona od DPH překročení hodnoty obratu ve 12 bezprostředně předcházejících po sob jdoucích kalendářních měsících a postupem správce daně, který by měl být řešen řádnými opravnými prostředky (odvolání) nebo mimořádnými opravnými prostředky (obnova řízení) či dozorčími prostředky (přezkoumání rozhodnutí).

Vždy by však měl uvedený plátce DPH ve své činnosti již postupovat jako plátce DPH ze zákona a vystavovat tak daňové doklady s příslušnou DPH, příp. v režimu přenesení daňové povinnosti.

V tomto případě však bude nastávat problém u příjemce plnění, který si nebude schopen ověřit, zda poskytovatel plnění je plátce DPH (registrace nebude uvedena v systému VIES nebo v registru DPH v aplikaci EPO) a nebude mít možnost si zákonným způsobem nárokovat odpočet DPH z přijatého plnění. K uplatnění nároku na odpočet DPH však může využít tříleté lhůty dle § 73 odst. 3 zákona o DPH.

Rovněž tak příjemce plnění v režimu přenesení daňové povinnosti by nemohl z důvodu neregistrace dodavatele k DPH tento postup uplatnit z důvodu uvedeného v § 92a odst. 5 zákona o DPH.

V souvislosti s nevydáním registrace k DPH upozorňuji na skutečnost, kterou správce daně odůvodňoval svoje zamítavé stanovisko. Podle § 6 odst. 1 zákona o DPH musí mít osoba povinná k dani sídlo v tuzemsku, přičemž v ustanovení § 4 odst. 1 písm. i) zákona o DPH se pro účely DPH za sídlo považuje místo vedení osoby povinné k dani, tj. **místo, kde jsou přijímána zásadní rozhodnutí týkající se řízení osoby povinné k dani, popř. místo, kde se schází vedení osoby povinné k dani.**

V případě, že se sídlo firmy nachází na adrese společné pro více podnikatelských subjektů (tzv. office house), bude povinností osoby povinné k dani prokazovat, že uvedené sídlo splňuje podmínky definice sídla pro účely zákona o DPH.

Pokud podle správce daně neprokáže osoba povinná k dani, že jeho sídlo splňuje výše uvedenou definici sídla pro účely zákona o DPH a tím nesplňuje podmínky kladené na plátce DPH, odmítá v těchto případech správce daně zákonnou registraci k DPH osoby povinné k dani.

Z tohoto důvodu lze pak klientům doporučit řádné prokazování svého skutečného sídla ve smyslu zákona o DPH, příp. proti rozhodnutí správce daně o neregistraci uplatňovat odvolání jako řádný opravný prostředek.

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

V Ústí nad Labem dne 25.2.2020